

det lykkedes dem at indrullere i deres Tropper adskillige, der satte Forsvarsspørgsmaalet meget højt og troede ved Højre at kunne faa det løst paa den Maade, som de ønskede det. Det var tilvisse ikke Hæren, som her gik i Spidsen. Men Hæren er efter mit Skøn under den politiske Kamp i meget bleven misbrugt. Naar det ærede Medlem desuden sagde, at nu er det Venstre og Venstres Regering, som staa paa den ene Side, og Hæren paa den anden Side, er det ingenlunde Tilfældet, og det bør ikke være Tilfældet i noget konstitutionelt Land, at en Institution kan staa kontra Regering og Rigsdag.

Formanden: Folketingsmanden for Københavns 2den Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

H. L. Møller: Noget af det, jeg nødigst vilde, er naturligvis at gøre Hæren ansvarlig for det Forløb, den politiske Kamp mellem Højre og Venstre har faaet i de Aar, da Striden om Københavns Landbefæstning var en af de vigtigste Bestanddele af denne Kamp. Det, jeg har ment og sagt, er dette, at Spørgsmaalet om Nødvendigheden af Københavns Landbefæstning er et Spørgsmaal, med Hensyn til hvilket Højre har bøjet sig for Hærens Krav, og ikke Hæren har rettet sig efter Krav, Højre har stillet. At Højre saa har optaget dette Krav i sin Politik og ved politiske Midler søgt at gennemføre det, kommer udelukkende paa Højres Kapspe, det har Hæren ikke det allermindste med at gøre. Men det formindsker ikke Rigtigheden af, hvad jeg sagde, at Kravet var rejst af Hæren, og at Højre havde bøjet sig derfor, og at det ikke var et Krav, som var rejst af Højre, og som Hæren havde bøjet sig for.

Sløngerik: Jeg føler mig ikke som det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen) kaldet til at forsvare Hæren. Det kan ogsaa godt være, at Hæren helst vilde være fri for det Forsvar. Jeg skal kun sige til det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (H. L. Møller), at det er ganske galt, naar han prøver paa at sidestille Hæren og Regeringen og Rigsdagen. Jeg vil for Resten henstille til det ærede Medlem at lade være at sige: Venstre og Venstres Regering. Skulle vi ikke sige: det forhenværende Venstre og dets Regering. Jeg tror, det passer bedre. Men at sidestille disse Institutioner gaar ikke an,

Hæren kommer virkelig til at finde sig i at indordne sig under den militære Ordning, som Regering og Rigsdag blive enige om. Der er intet andet Standpunkt for Hæren. At blive stillet op kontra Regering og Rigsdag kan Hæren ikke være tjent med. Den vilde altid komme til at ligge under, med mindre Hæren altid havde en saadan Rigsdag at arbejde med som det danske Folketing i Øjeblikket, der lidt efter lidt lader sig give liste over til den Side, hvor Hæren vil have det, for saa er det Hæren, der kommer til at sejre.

Blandt de mange Hensyn, det er nævnt, at vi skulle tage, naar vi nu skulle til at ordne vort Forsvar, ordne vort Militærvæsen, er ogsaa Hensynet til det forsvarlige. Det er jo et Hensyn, der er nævnt af mange Talere. Specielt er det nævnt af Talerne fra den Side, der ønsker et større Militærvæsen end det, vi have i Øjeblikket. De ere paa det rene med, at det, de ville have, er „et forsvarligt Forsvar“. Jeg tror, at det er det ærede Medlem fra Ringkøbing, der har Æren for at have opfundet det Udtryk: „et forsvarligt Forsvar“. Det er et Udtryk, som der er en hel Del af en Harmonika i, et Udtryk af den Slags, at man kan lægge ind deri, hvad man ønsker. For saa vidt forstaar jeg saa godt, at det ærede Medlem fra Ringkøbing har opfundet dette Udtryk. Jeg mindes en Tale, det ærede Medlem holdt den 17. Januar 1899, hvori han sagde de saa ofte citerede Ord om, at vi kunne ikke værne vor Neutralitet, vi kunne kun konstatere den. Han stillede da „at værne“ Neutraliteten op i Modsætning til „at konstatere“ den. Det ene kunde vi ikke, det andet kunde vi. Men Dagen efter, den 18. Januar, fortalte det ærede Medlem fra Ringkøbing, at det var egentlig ligegyldigt, om man sagde værne eller om man sagde konstatere. Det kom an paa, hvad man lagde ind i Udtrykket, hvad man ønskede, der skulde forstaas derved. Men hvis det kan gælde, naar man Dagen i Forvejen har stillet to saadanne Udtryk op som Modsætninger til hinanden, hvad det ærede Medlem den Gang gjorde, maa det kunne gælde i endnu højere Grad, naar der er Tale om Anvendelsen af et Ord som dette om „et forsvarligt Forsvar“.

Hvis vi indskrænkede os til at se, hvad de Herrer af Regeringspartierne og Regeringen mene med Udtrykket: forsvarligt, viser det sig, at det er tre forskellige Standpunkter. Vi se straks, at de have højst forskellige Meninger om, hvad der er forsvarligt. Den høje Regering, det vil sige